

BA MAATSCHAPPIJOPBOUW : BA 14 54 16 35 60 49

NN 1291: Supporting Women's Empowerment in Burundi – Trade Mark East Africa (TMEA)

Onderwerp: Subsidie van 1.500.000 EUR via gedelegeerde samenwerking aan DFID uit te betalen in drie schijven van 500.000 EUR. Aanvraag betaling derde en laatste schijf van 500.000 EUR.

Context: Het Burundese landprogramma van TMEA steunt momenteel op drie donoren: (i) Belgische bijdrage van 1,5 miljoen EUR specifiek aan Burundi Women in Trade Program (ii) Nederland zet 4,2 miljoen USD in voor ondersteuning van de private sector en ICT for Trade (voornamelijk met de Office Burundais des Recettes, de Burundese inkomstenautoriteit) en (iii) het Verenigd Koninkrijk met een bijdrage van 200.000 USD voor het Safe Trade-programma. In Burundi wordt TMEA geapprecieerd voor het bouwen van de drukste one-stop grenspost "Kobero-Kabanga" die 85% van het totale vrachtverkeer vertegenwoordigt en de digitalisering van het grensoverschrijdend verkeer. De Belgische bijdrage is geormerkt voor het luik Supporting Women's Empowerment in Burundi

Behaalde resultaten:

- Oprichting van Trade Information Desks/Offices (TID's) aan de grenzen van Makamba en Rumongo en uitbouw van de bestaande centra die aan de grenzen van Gatumba en Ruhwa.
- Validatie van de (eerste) nationale strategie voor grensoverschrijdende handel en het bijbehorende actieplan.
- Verhoging van het kennisniveau van vrouwelijke handelaren over grensoverschrijdende handelsprocessen.
- Gemakkelijkere toegang tot informatie/inlichtingen over grensoverschrijdende markten, vooral in aangrenzende markten aan de grens tussen Burundi en de DRC (Uvira, Bukavu).
- Implementatie van een ICT-oplossing voor vrouwelijke handelaren om toegang te krijgen tot informatie.

Uitdagingen/geleerde lessen

- De impact van klimaatverandering in de Greater Imbo Region waar TMEA actief is (vooral de recente stijging van het niveau van het Tanganyikameer had een ernstige impact op de Women Traders gevestigd in Rumonge en Gatumba.
- Fondsenwerving voor een opschaling van de interventie (dwz: Aanpak van een groene corridor rond de haven van Rumonge) wordt ook overwogen.
- Een andere uitdaging in deze afgelopen periode is dat de kleinschalige handel die wordt uitgevoerd door TMEA-ondersteunde vrouwen werd gehinderd door de zeer hoge kosten van Covid-19 PCR-tests. Een verlaging van de kostprijs aan de Burundese kant van 30 USD tot 15 USD loste helaas niet alle problemen op, aangezien de vereiste voor een terugkerende/dagelijkse test een negatief effect bleef hebben op de dagelijkse handelsstromen.

- Wat de geleerde lessen betreft, hebben kleinschalige handelsbeurzen bewezen tastbare bekendheid en zakelijke kansen te bieden voor KMO's, met name voor door vrouwen geleide bedrijven met een groot groeipotentieel. De winst is niet alleen monetair, maar ook in termen van uitwisseling van ervaringen en ideeën.
- Een ander aspect dat tijdens deze periode is geleerd, is dat de coaching van de vrouwelijke ambachtslieden de noodzaak heeft aangetoond om nog meer te investeren in financiële educatie en diversificatie van inkomstgenererende activiteiten. De inkomsten van de handelaren zijn beperkt omdat ze allemaal dezelfde activiteiten doen en dus ook doen hun activiteiten niet uitbreiden door nieuwe kansen te overwegen. Als gevolg hiervan zal TMEA zich richten op het versterken van de capaciteit voor het formuleren van rendabele bedrijfsplannen en financiële capaciteiten voor export. De 400 vrouwen die deelnamen aan de vorming waren eind juni 2021 allemaal gecertificeerd, na bevestiging dat ze het geleerde in de praktijk brengen. Helaas, gezien hun geletterdheidsniveau, waren de begunstigden niet in staat waren om schriftelijke tests te ondergaan, maar een veldbezoek in Rumonge (Minago) waar de vrouwen normaal hun activiteiten uitvoeren gaf TMEA de gelegenheid om de kennis die ze hebben te beoordelen. 70% van de 400 opgeleide vrouwen passen "best practices" toe. Gezien de aard van het bedrijf en het type training, worden deze "beste" praktijken" inderdaad gedefinieerd op basis van inkomsten die worden gegenereerd als gevolg van kennisaccumulatie uit de sessies (Kazozo Business Impact Tool).

Financieel verslag

Het Memorandum of Understanding TUSSEN België en DFID voorziet dat de tweede en de derde schijf van de subsidie kan worden uitbetaald indien de uitgave van de reeds ontvangen schijven minimaal 80% omvat. Het financieel verslag toont aan dat op 30 november 2021 er 80% van de uitbetaalde schijven (1 MEUR of 1,129 USD) werd verantwoord voor een totaal bedrag van 905.000 USD. Als dusdanig zijn de gestelde voorwaarden voor de uitbetaling van de derde schijf dus voldaan. De vertraging in de uitbetaling is te wijten aan de herstructurering van de Britse ontwikkelingssamenwerking waar DFID als autonome organisatie werd afgeschaft en de activiteiten werden overgenomen door het Foreign and Commonwealth and Development Office. Hierdoor diende er een nieuwe bankrekening te worden geopend voor de uitbetaling van de derde schijf wat werd bevestigd door een bijakte aan het Memorandum of Understanding, maar dit was een tijdrovend proces.

Luc TIMMERMANS
Diensthofid DGEO.4, 8 juli 2022

Bijlagen

- TELOP Ambabel Bujumbura van 7 juli 2022£
- Ondertekend vierde addendum aan het MoU met FCDO inzake TMEA
- Cashflow rapport dd. 30.11.2021
- Financieel rapport nov. 2021
- Vooruitgangsrapport 2021
- Officiële aanvraag uitbetaling derde schijf